Rok akademicki:
2018/19
Jednostka prowadząca:
Wydział Filozoficzny
Kierunek:
Filozofia
Poziom:
studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne
Nazwa przedmiotu:
Antropologia filozoficzna I
(Philosophical anthropology I)
Język:
PL
Typ przedmiotu:

Przedmiot obieralny:
nie
Rok studiów, semestr:
rok III, semestr zimowy
Wymiar:
wykład: 30 godz.
Punkty ECTS:
wykład: 3
Forma zaliczenia:
wykład: egzamin
Prowadzący:
wykład: ks. dr hab. Jarosław Jagiełło, prof. UPJPII;
Koordynator sylabusa:
ks. dr hab. Jarosław Jagiełło, prof. UPJPII

Sylabus dostępny w ramach:

- Antropologia filozoficzna I [na kierunku:] Filozofia (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
    - [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: ks. dr hab. Jarosław Jagiełło, prof. UPJPII;

Wymagania wstępne:
Filozofia Człowieka semester I zimowy (Philosophy of Human Being I - Lekture)

Student powinien mieć przynajmniej elementarną wiedzę w zakresie historii filozofii europejskiej.
Cele:
Po wysłuchaniu wykładu student:

1) zna prezentowane podczas wykładu koncepcje człowieka;
2) umie wskazać na zasadnicze podobieństwa i różnice między przedstawionymi koncepcjami człowieka;
3) posiada zdolność krytycznego ustosunkowania się do myśli antropologicznej zawartej we fragmentach dzieł filozoficznych, uwzględnionych w zestawie literatury obowiązkowej.

Treści kształcenia:

Treści merytoryczne – Skrócony opis: W wykładzie przedstawione są zarówno główne koncepcje filozoficzne człowieka jak i podstawowe instrumentarium antropologiczne. Dokonuje się to na drodze analizy poglądów zawartych w pismach wybranych filozofów, którzy szczególnie przyczynili się do powstania głównych kierunków filozoficznego myślenia o człowieku. Wielokierunkowość badań, prezentowanych w wykładzie, chroni przed jednostronną perspektywą rozumienia człowieka – z dyskretnym położeniem akcentu zarówno na dramatyczny sens jego osobowego bycia jak na niezgłębialny charakter jego istnienia w wymiarze gatunkowym.

Treści merytoryczne – Pełny opis:
1) Podstawowa klasyfikacja: filozofia człowieka i antropologia filozoficzna – przedmiot i meto-da.
2) Antropologia filozoficzna a antropologia biologiczna i kulturowa.
3) Pytanie antropologiczne I. Kanta i jego prehistoria.
4) Określenie człowieka jako zoon logon echon i jego metafizyczna wykładnia:
„animal rationale."
5) Człowiek w ujęciu personalistycznym: Boecjusz, św. Tomasz z Akwinu, K. Wojtyła
– substancjalizowanie osoby. Problem tożsamości osoby: J. Locke, D. Parfit, P. Singer.
6) Powstanie współczesnej antropologii filozoficznej: M. Scheler, H. Plessner, A. Gehlen
(szczególne stanowiska człowieka w kosmosie – duch przeciwny „zasadzie życia",
człowiek jako istota ekscentryczna, człowiek jako istota naznaczona brakiem
– zasada odciążenia).
7) Ontologiczne podstawy myślenia o istocie człowieku – M. Heidegger.
8) Aksjologiczno-agatologiczne podstawy myślenia o człowieku
(człowiek jako istota dramatyczna) – J. Tischner.

Efekty kształcenia:

WIEDZA – w wyniku przeprowadzonych zajęć student:
1) [K_W12] dysponuje uporządkowanymi podstawowymi wiadomościami z dziedziny filozofii człowieka: posiada gruntowną znajomość pojęć antropologicznych, zna zarówno główne filozoficzne koncepcje człowieka jak i podstawowe kierunki filozoficznego myślenia o człowieka oraz metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe filozofii człowieka.

UMIEJĘTNOŚCI – w wyniku przeprowadzonych zajęć student:
1) [K_U06] analizuje argumenty antropologiczne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia, wykrywa zależności miedzy nimi.

KOMPETENCJE (POSTAWY) – w wyniku przeprowadzonych zajęć student:
1) [K_K07] ma świadomość znaczenia europejskiej filozofii człowieka dla kształtowania kultury europejskiej w ogóle, kultury polskiej w szczególności, rozumie sposób myślenia i zachowania współczesnych ludzi i świadomy jest tego, co jest ich źródłem.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład klasyczny z możliwością pytań i dyskusji.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Warunkiem otrzymania oceny jest zdanie egzaminu ustnego z treści wykładu i znajomości lektur

podstawowych. Student odpowiada na trzy pytania egzaminatora w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Lektury podstawowe:

1) Arystoteles, Polityka, (Księga Pierwsza), [w:] tegoż, Dzieła wszystkie, t. 6, przeł. M. Chigerowa i inni, Warszawa 2006, s. 25-28.
2) Gehlen A., W kręgu antropologii i psychologii społecznej. Studia, tłum. K. Krzemieniowa, wstęp Z. Kuderowicz. Część pt. Antropologia filozoficzna, rozdz. III (Obraz człowieka) i rozdz. V (Człowiek i instytucje), Warszawa 2001.
3) Heidegger M., Bycie i czas, tłum. B. Baran, Warszawa 1994, s. 3-56.
4) Plessner H., Pytanie o conditio humana, przeł. Z. Krasnodębski i inni, Warszawa 1988, s. 107-121.
5) Singer P., Wyzwolenie zwierząt, tłum. A. Alichniewicz, A. Szczęsna, Warszawa 2004 [rozdz. I: Zarys idei].
6) Scheler M., Stanowisko człowieka w kosmosie, [w:] tegoż, Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy, przeł. A. Węgrzecki, S. Czerniak, Warszawa 1987, s. 3-42.
7) Tischner J., Myślenie w żywiole piękna, wyb. i opr. W. Bonowicz, Kraków 2005, s. 145-158; 334-341.
8) Wojtyła K., Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne, Lublin 1994, s. 415-444.

Lektury uzupełniające:

1) Buber M., Problem człowieka, tłum. J. Doktór, Warszawa 1993.
2) Czerniak S., Lorenz, Plessner, Habermas. Dylematy antropologiczne filozofii współczesnej, Wydawnictwo Rolewski 2002.
3) Haeffner G., Wprowadzenie do antropologii filozoficznej, tłum. W. Szymona OP, Kraków 2006.
4) Spaemann R., Osoby – o różnicy między czymś a kimś, przeł. J. Merecki, Warszawa 2001.

Uwagi: